

Memo

Aan: Werkgroep fondsvorming (auteur: Sjaak Cox)
Van: Luchthaven Eindhoven Overleg
Datum: 11 november 2022
Kenmerk: M2022013
Onderwerp: Uitwerking beheer fondsen
Bijlage(n): -

Op 22 juni 2022 heeft het LEO gesproken over het voorstel van onze werkgroep. Dit voorstel is geaccordeerd en de bouwstenen A t/m D worden door verschillende partners voorbereid of al uitgevoerd. Deze memo richt zich op de collectieve maatregelen (de fondsen), ook wel bouwsteen A en B uit ons voorstel.

A. Leefbaarheidsfonds (Impact door aanwezigheid en zichtbaarheid bij omwonenden)

Het eerste onderdeel van het nieuwe Leefbaarheidsfonds richt zich op investeringen in projecten die de leefbaarheid van woongebieden rondom de luchthaven in brede zin verbeteren. Activiteiten moeten een investeringskarakter hebben en dus gericht zijn op de langere termijn, maar tegelijkertijd is het van belang om hierin voldoende flexibiliteit te behouden. (Co-)investeringen vanuit het Leefbaarheidsfonds kunnen mogelijk als booster fungeren om andere organisaties over de streep te trekken en mee te investeren in een project. De afgelopen jaren is er op dit thema bijvoorbeeld ondersteuning geleverd aan zonnepanelen op de schuur van een dierenweide in Acht, aan de aanleg van een buurtvlindertuin in Eersel en onderzoek naar het afvangen van CO2 doormiddel van gewassen. Beweegtuinten en pannaveldjes vallen hier ook onder.

Organisatie: Bureau 'Samen op de hoogte' inclusief een adviescommissie

Gericht op: Investeringsprojecten in de leefbaarheid en kwaliteit leefomgeving

In praktijk: Veel projecten tussen de €5.000 en €40.000 (cofinanciering een must,) gericht op verenigingen, bewonersorganisaties, instellingen

Beschikbaar budget: €1.000.000,- voor de periode 2023-2026 (=plusminus 50 projecten)

Werkgebied: Luchthaven Eindhoven Regio (zie samenopdehoogte.nl)

Relatie LEO: Periodiek (minimaal jaarlijks) informeren over de gefinancierde projecten.

In de praktijk gaan we op de 'oude nieuwe voet' door. Het recent vernieuwde bestemmingsreglement en de procedures voldoen. De opdracht is om nog actiever en intensiever het werkgebied in te trekken.

B. Gezondheidsfonds (impact door betere gegevens/informatie/projecten): meten, weten, informeren en voordoen

In het tweede onderdeel staan activiteiten centraal die gericht zijn op collectieve gezondheidsaspecten en gezondheidswinst. Het gaat hier enerzijds om het vergaren en breed delen van informatie middels (co)financiering van onderzoeken, het in kaart brengen van gezondheidsknelpunten, het faciliteren van besluitvorming over gewenste projecten, en vervolgens ook (in enkele gevallen) uitvoering van maatregelen die de gezondheid verbeteren. Gezondheidsaspecten zijn (niet uitputtend): geluid, luchtkwaliteit, slaap enzovoort. Het GGD-belevingsonderzoek valt hier nadrukkelijk onder. De mede-financiering van het te vernieuwen geluidsmetnet maakt deel uit van dit onderdeel.

<i>Organisatie:</i>	Bureau 'Samen op de hoogte' inclusief een begeleidingscommissie per project (toetst inhoud en resultaat). Belangrijke rol voor de werkgroep gezondheid.
<i>Gericht op:</i>	Onderzoeken/grote projecten op terrein collectieve gezondheid, gericht op professionele onderzoeks- en projectenbureaus
<i>In praktijk:</i>	Onderzoeken/projecten die ertoe doen en anders niet gefinancierd kunnen worden
<i>Beschikbaar budget:</i>	€750.000,- voor de periode 2023-2026 (=plusminus 8 voorstellen), waaronder GGD-belevingsonderzoek, bureauonderzoek ultrafijnstof en Meetnet vliegtuiggeluid nu al bekend
<i>Werkgebied:</i>	De hele regio rondom de luchthaven (16 randgemeenten)
<i>Relatie met LEO:</i>	LEO als adviesorgaan voor de financiering van onderzoeken/ grote projecten in de vorm van een programma, wat wordt opgesteld door de werkgroep gezondheid.

Het programma van 2023

De middelen voor 2023 zijn besproken in de werkgroep fondsvorming en de werkgroep gezondheid: het belevingsonderzoek van de GGD, het Meetnet vliegtuiggeluid en een bureauonderzoek naar Ultrafijnstof rond de Luchthaven Eindhoven. 'Samen op de hoogte' zal deze middelen beheren, besluiten over aanvragen en de betalingen verrichten. Dit zal gebeuren op basis van een eerste versie van het bestemmingsreglement, met bepalingen die aansluiten bij subsidiebeschikkingen van financiers, een deugdelijke verantwoording van ingezette middelen, inhoudelijke begeleiding door een begeleidingscommissie en aandacht voor de opvolging van adviezen. Dat betekent dat voor nieuwe onderzoeken/projecten pas ruimte is in 2024. Dat geeft ook mogelijkheden om een goede structuur gedurende het eerste halfjaar van 2023 op te zetten. Projecten die aanvragen bij het fonds hebben een relatief langdurig karakter, daarom verwachten we geen problemen met deze aanpak.

Programma na 2023

De werkgroep gezondheid en 'Samen op de hoogte' gaan begin 2023 met elkaar in gesprek om te komen tot een werkprogramma voor de werkgroep en de rol van het fonds hierin. Dit programma wordt in de LEO-vergadering van maart 2023 voorgelegd aan het LEO. Als basis voor dit programma dienen het overzicht van mogelijke activiteiten naar aanleiding waarvan de werkgroep gezondheid is opgericht en een eerdere notitie van de GGD, onder andere gebaseerd op ervaringen met gezondheidswinst rond andere luchthaven.

Van belang is in ieder geval:

- Het gaat niet alleen over geluidsoverlast maar ook over andere stikstof, fijnstof etc
- Het gaat niet alleen over wat vanuit de luchthaven wordt veroorzaakt maar ook over de cumulatie van andere veroorzakers: verkeer, landbouw etc
- Het gaat niet alleen over weten en informeren maar ook over wat eraan te doen
- Het gaat niet alleen over de algemene bevolking, maar ook over doelgroepen (ouderen/jongeren, mensen met beperkingen etc.)
- Het gaat over de totale regio.

Structuur programma na 2023

In 2023 wordt gestart met de basis van een bestemmingsreglement, dat bovengenoemde onderdelen bevat. Op basis van de ervaringen in de praktijk met de eerste projecten en de inhoud van het bovengenoemde programma voor de periode 2023-2026 wordt dit reglement in 2023 aangevuld.

Wat weten we al:

- ✓ We vragen 1 of 2 keer per jaar uit.
- ✓ We maken aan derden duidelijk wat de eisen van de aanvragen zijn (werkgroep gezondheid) via een openbare opdrachtsverstrekking.
- ✓ We gaan voor een divers programma: onderzoek/maatregelen. Informatie/voorbeelden, binnenklimaat/buitenklimaat, iedereen/doelgroepen.
- ✓ We gebruiken daarbij de resultaten van het belevingsonderzoek, het meetnet vliegtuiggeluid en onderzoek ultrafijnstof bij verdere invulling.
- ✓ We reserveren minstens 1 project voor een bijzondere vernieuwing.